

At Nalı Yengeci

At nalına benzeyen dev kabuklarıyla dikkat çeken bu canlılar yengeçler gibi eklem bacaklı olsalar da aslında yengeç değiller. Gelin bu hayvanları daha yakından tanıyalım.

At nalı yengeçleri, kumlu ve çamurlu sığ suların diplerinde yaşar. Atlas Okyanusu'nun Kuzey Amerika kıyılarında, Hint Okyanusu'nda ve Büyük Okyanus'un Asya kıyılarında yaşayan dört farklı türü vardır. At nalı yengeçlerine ait fosiller bu canlıların 450 milyon yıldan fazla zaman önce de yeryüzünde bulunduğunu gösteriyor.

Kumsalda yürüyen at nalı yengeci

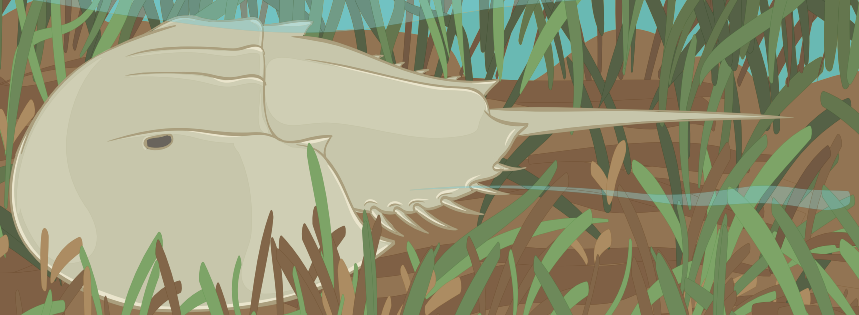
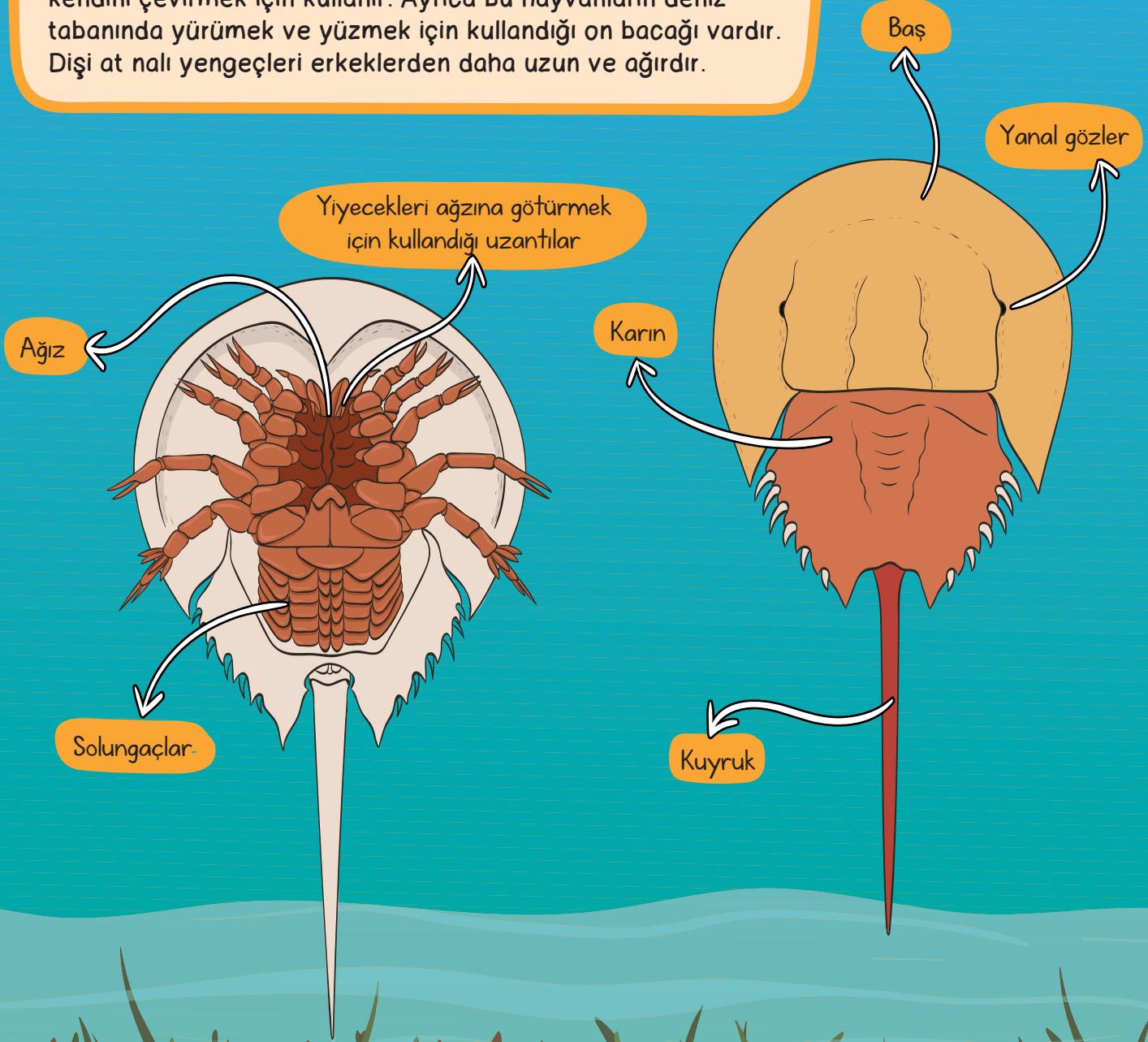
Yavru at nalı yengeci

At nalı yengeçleri yumurtlayarak çoğalır ve yumurtalarını ilkbahar ve yaz aylarında kumsallara bırakır. Yumurtadan çıkan yavrular, yaklaşık bir yıl boyunca deniz kıyısında, kumlu deniz tabanında yaşar. Büyüdükçe daha derin sulara giderler. Yaklaşık ömrü 20 yıl olan at nalı yengeçleri büyüdükçe kabuklarını dökerek değiştirir.

Ters dönmüş bir at nalı yengeci

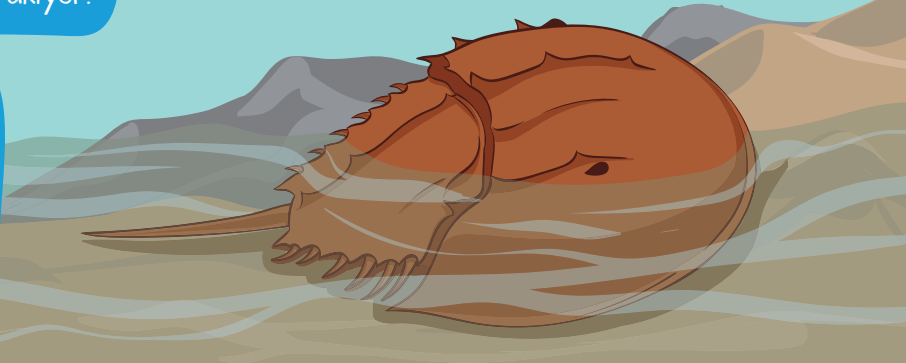
At nalı yengecinin vücutu baş, karın ve kuyruk bölümlerinden oluşur. En büyük bölüm baş kısmıdır ve organların çoğu buradadır. Başında yedi gözü vardır. İlk bakışta görünen iki yanıl göz dikkat çeker, diğer gözlerin fark edilmesi zordur. Karnının iki yanı dikenlidir. Bu kısımlarda hareket etmesini sağlayan kaslar ve solunum yapmasını sağlayan solungaçlar bulunur. Üçüncü bölümü olan uzun ve sivri kuyruğunu, yüzerken kendine yön vermek ve ters döndüğü zamanlarda kendini çevirmek için kullanır. Ayrıca bu hayvanların deniz tabanında yürümek ve yüzmek için kullandığı on bacağı vardır. Dişi at nalı yengeçleri erkeklerden daha uzun ve ağırdır.

At nalı yengeçleri yumurtalarını kumsala bırakıyor.

At nalı yengeci küçük solucanlar, istiridyeler ve alglerle beslenir. Ağız bacaklarının ortasında yer alır. Dişleri yoktur. Yiyecekleri arka bacaklarıyla parçalayıp ağzının yanındaki küçük uzantılar yardımıyla ağzına götürür.

Kuyruğunu kaldırarak kendini çevirmeye çalışan at nalı yengeci

At nalı yengeçlerinin kanı, beyazla açık sarı arasında bir renktedir ancak oksijene maruz kaldığında maviye dönüşür. Kan, içinde bulunan amebosit adlı bir madde nedeniyle, bakterilerle karşılaştığında hızlı bir şekilde pıhtılaşma özelliğine sahiptir. Bu yüzden laboratuvarlarda bakterilerle ilgili bazı testlerde kullanılır. Üreme ve yumurtlama dönemleri dışında araştırmalarda kullanılmak üzere toplanırlar ve sonra doğaya geri bırakılırlar.

Gülnur Geçmiş
Çizim: Nalan Alaca